

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Tinsoldaten

2023

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har haft særlig fokus på:

- læringsmiljøet omkring hverdags rutiner i forhold til indretning og organisering.
 - kommunikation og sprog (børnenes sproglige udvikling).
 - relationer (barn/barn relation).
-

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi har udarbejdet et årshjul, hvor alle læreplanstemaer er inddelt i perioder på 4 måneder af gangen. Hver stue finder et mål inden for temaet, og arbejder med det de pågældende måneder. Der skal efter hver periode laves evaluering af målet.

På hvert stuemøde skal personalet følge op på hvor de er i forhold til dataindsamling, og om der skal justeres i den pædagogiske plan.

Der afsættes tid på personalemøder til at følge op på igangværende mål, samt opstart af nye mål. I sommerferieperioden laves en fælles pædagogisk plan, for det læreplanstema der er i årshjulet for hele huset, som alle arbejder med hen over sommeren.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Vi har på en p-lørdag kigget på vores lokale læreplan i forhold til hvad lykkedes vi med, og hvor vi mangler at komme i mål. Der er efterfølgende udarbejdet pædagogiske planer på det vi ikke var i mål med. Derefter har vi på p-møder arbejdet videre med de pædagogiske planer. Vores pædagogiske styregruppe har efterfølgende tilrettet læreplanen, i forhold til de nye tiltag der blev aftalt.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet (Målet) med den evaluering, vi gennemførte?

Vi har udvalgt tre konkrete mål ud fra vores fokuspunkter

Garderobe:

Målet er at gøre garderoben mere overskuelig for børn og voksne. Så børnene dermed bedre kan overskue at øve sig i at være mere selvhjulpne.

Vi var nysgerrige på om vi med mere struktur og forudsigelighed for børnene kunne skabe et bedre garderobemiljø/læringsmiljø for børn og voksne, og om børnene ville blive mere selvhjulpne når garderoben blev mere overskuelig. Hvad ville det gøre for selvhjulpenheden hos børnene at garderoberne var ens i hele huset.

Fokusord:

I vuggestuen har der været arbejdet med udvalgte fokusord.

Målet var at vi med fokusord ville udvide børnenes ordforråd via et valgt emne (der blev blandt andet arbejdet med emnet høns)

Hvad gør det i forhold til børnenes ordforråd når man laver et fokuseret forløb. Vil børnene bruge ordene i andre sammenhæng?

Relationer:

Vi oplevede at nogle børn blev holdt ude af lege – og at der var børn der italesatte andre børn på stuen negativt.

Målet var at børnene hver især ville se flere børn på stuen som attraktive legekammerater.

Der blev arbejdet med Lun i små grupper – der blev strammet op om hverdags – LUN.

Læst bøger om venskaber, konflikter osv. Der blev opsat fotos af de seks grundfølelser på stuen.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Garderobe:

Personalet har lavet observationer af garderobesituationen i tidrummet inden børnene skulle ud på legepladsen.

Vi har spurgt forældrene via en udsagnscollager om hvad de syntes en god garderobe er. Disse blev hængt op i garderoben.

Fokusord:

Personalet har lavet registreringsarbejde, hvor der er blevet registreret hvilke ord børnene kendte fra start og efterfølgende efter forløbet. Der er skrevet ned når personalet har hørt børnene bruge ordene i andre sammenhæng og i sammenhæng med forløbet.

Relationer:

Børnene blev interviewet ud fra et venskabsskema, hvor børnene blev spurgt ind til hvem der er deres bedste venner, hvem de ser som andre gode kammerater og hvem barnet godt kunne tænke sig at lege med.

Der blev lavet en matrix for at belyse hvordan børnene kommunikerer med hinanden med fokus på legerektioner (se vedhæftede billede) Matrixen udfyldes efter følgende udsagn:

3: barnet gør det meget

2: barnet gør det en del

1: barnet gør det lidt

0: barnet gør det meget lidt

Navn:	Barn til barn, med ord	Barn til voksen, med ord	Kropsligt	Mimik	SUM
Har én eller flere børn, det kalder sin ven					
Tager kontakt og viser interesse for andre børn på en positiv måde					
Udtrykker sig om, hvad venskab er					
Byder ind med ideer til legen med andre børn					
Giver plads til andre børns ideer i legen					
Udelukker andre fra legen					
Siger ja til at andre børn må komme ind i legen					
Siger fra på en hensigtsmæssig måde, f.eks. "Jeg kan ikke lide det", "Jeg bliver bange", "Skulle vi ikke hellere lege..."					

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Garderobe:

På trods af forældreinddragelse, (både med deres deltagelse i udsagnscollagerne og med beskeder på Aula) og vi hang billeder op af hvordan garderoben skulle se ud – og vi satte ens kasser op i alle gardero-

ber, så oplevede vi ikke det gjorde den store forskel i forhold til orden i garderoben. Læringsmiljøet/garderobemiljøet blev ikke ændret som vi ønskede og håbede på. Vi er dermed blevet klogere på at det kræver en langt større indsats fra personalet før at det kan lykkes – der var en enkelt stue hvor personalet var lidt mere entusiastisk både i forhold til børn og forældre. Her kunne vi se at det havde en større effekt og at børnene faktisk blev mere selvhjulpne.

Fokusord:

Dokumentationen af vores projekt, viser os at ved brugen af fokusord, kan vi mere målrettet arbejde med udviklingen af børnenes ordforråd. Ikke alle børn lærte alle ord i denne periode, men brugte lyde håndtegn for ordene, hvilke vi anser for lige gyldige. Vi voksne oplevede en følelse af samhørighed ved at tale om og planlægge aktiviteter inden for emnet høns. Vi oplever at børnene anvender de ord de har lært efterfølgende i andre sammenhænge. Ved registrering før og efter, kan vi følge med i om der er en udvikling i projektet og justerer undervejs.

Vi oplevede at forældrene var glade for at blive inddraget i projektet, ved at få udleveret samme billeder som vi selv havde, så de kunne snakke med børnene om det derhjemme.

Relationer:

Vi blev overrasket over resultatet, da personalet på stuen ikke umiddelbart havde oplevelsen af at det havde ændret sig i en positiv retning. Så vi kan konstatere at vi kan lære og opdage noget af at kigge på og spørge det enkelte barn i stedet for at kigge på børnene som en samlet gruppe.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Garderobe:

Der er indkøbt kasser til alle garderober og hængt billeder op som viser hvordan garderoben skal se ud, for at det er overskueligt for børnene. Vi oplevede at inddragelse af forældrene ikke havde den ønskede effekt, til trods for at vi indsamlede forældrenes ideer og lavede et fælles skriv på Aula af flere omgange. Vi er efterfølgende blevet nysgerrige på om piktogrammer kan give børnene et bedre overblik i forhold til at holde orden i garderoben. Vi har derfor besluttet at vi opsætter piktogrammer ved alle garderober og at det er de samme piktogrammer i hele huset, så det er genkendeligt for børnene når de rykker stue.

SÅDAN SKAL GARDEROBEN SE UD

Vi har efterfølgende udvidet vores garderobeplass, ved at opsætte ekstra knager og skohylder, så der ikke skal hænge så meget i de nuværende garderober.

Vi tænker samtidig at vi som personale kommer til at gøre en større indsats i forhold til at huske forældrene på at hjælpe med at holde orden i garderoben sammen med deres barn. Vi prøver at iføre personalet med gule veste hvor der står – "Har du og dit barn ryddet op i garderoben i dag"?

Fokusord:

Vi oplevede at forældrene var glade for at blive inddraget i projektet, ved at få udleveret samme billeder som vi selv havde, så de kunne snakke med børnene om det derhjemme, så dette vil vi fortsætte med. Vi har efterfølgende besluttet at vi fremadrettet i arbejdet med alle læreplanstemaer vil bruge fokusord, som en del af de tiltag vi igangsætter.

Relationer:

Alle spørgsmål i matrixskemaet er rettet mod de kompetencer som vi gerne vil fremme hos børnenes. Der var dog et enkelt spørgsmål som vi havde fået formuleret negativt ladet, i forhold til børnenes relationskompetencer. Spørgsmålet "udelukker barnet andre fra legen" valgte vi at fjerne da summen af pointene kan blive misvisende i forhold til det var kompetencer hos børnene vi ville fremme og vi selv sagt ikke ønskede at fremme at børnene udelukkede andre fra lege.

Vores dokumentation viser at langt de fleste børn scorer højere point i forhold til hvordan de kommunikerer med andre. Det vil sige at vi kan se at børnene kommunikerer mere hensigtsmæssigt end ved forløbets start

Venskabsinterviewet viste at børnene rent faktisk fortalte at de havde fået flere venskaber og de nævner andre børn som værende deres venner end ved forløbet start.

- *Det virker til at børnene har taget omsorgsreglerne fra LUN til sig og f.eks. have øje for hinanden.*
- *De har styr på, hvem der mangler og synes også at de voksne skal have tur i legene.*
- *Vi er ikke i tvivl om at LUN virker, så det vil vi fortsætte med.*
- *Vi vil fortsat gøre børnene opmærksom på hinandens gode intentioner og hjælpe dem med at italesætte hinanden positivt.*

Inddragelse af forældrebestyrelsen

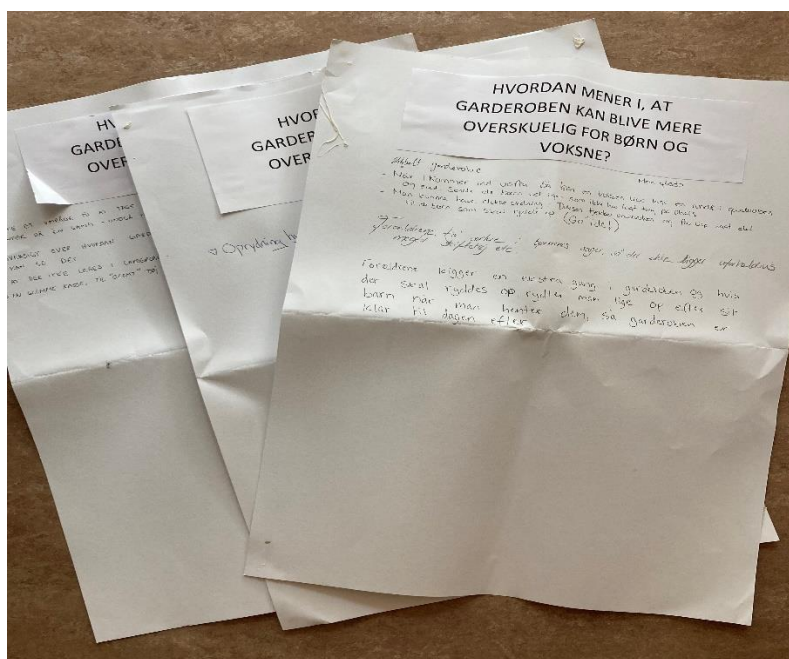
”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrene har været inddraget ved udsagnscollager og drøftelser/beslutninger ved bestyrelsesmøder. Der har været drøftelser om hvordan forældrene kan bidrage til børnefællesskaber og på den måde bakke op om relationer mellem børnene. Der er på baggrund af disse drøftelser udarbejdet leveregler og fællesskabsgrupper på hver stue i institutionen.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi ønsker at sætte fokus på deltagelsesmuligheder og børnefællesskaber. Vi ønsker at alle børn skal opleve succes og føle sig som en del af et fællesskab. Vi vil have særlig fokus på børn i udsatte positioners deltagelsesmuligheder.

Derudover vil vi have fokus på indretning af legemiljøer. Vi vil arbejde på at indrette tydelige legesteder. Vi ved at den fysiske indretning har betydning for børns trivsel, udvikling og læring og det vil vi gerne understøtte med tydeligt indrettede legesteder. Samtidig er det en hjælp til at børnene kan aflæse rummet og det inviterer til leg.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi er godt på vej med at få etableret en god evalueringskultur i Tinsoldaten. Det har været en proces der har krævet justeringer undervejs, særligt i forhold til vores mål. Vi har derfor øvet os på at få lavet nogle konkrete og målbare mål. Vi fik i mange tilfælde udarbejdet nogle mål, som ikke var konkrete nok og det gjorde det videre arbejde med dataindsamling og analyse svær. Vi har arbejdet på p-møder og stuemøder med dette.

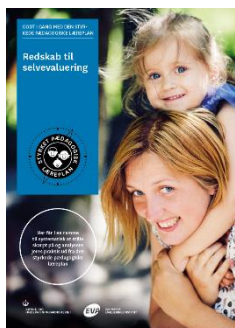
Vores organisering med årshjulet fungerer godt og det fælles arbejde med læreplanstema hen over sommeren fungerer også godt.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi har løbende på p-mødet drøftet og justeret vores skriftlige læreplan. Der er udarbejdet pædagogiske planer, der hvor vi vurderede at der skulle laves en plan for at vi kunne i mål med vores visioner.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC